

PROSA bladet

PROSA gennem 50 år s.8-16

Fildeling til folket og PROSA-aktive s.26

Forsker: Teknologidebatten har brug for PROSA s.30

Af Niels Bertelsen
Formand
[nib@prosa.dk]

Automatiseringen kræver politiske visioner og løsninger

Disruptionrådet er navnet på et af de nyeste tiltag fra regeringen. Og efter lanceringen i slutningen af sidste år har dagsordenen tydeligvis optaget statsministeren – så meget, at han personligt satte sig for bordenden af arbejdet. Så langt, så godt. Regeringen lægger magt bag en diskussion om den teknologiske udvikling, som vi har manglet længe.

Desværre er værdierne og retningen i debatten fuldstændigt fraværende. Det ses tydeligt i den måde, som statsministerens omtaler udviklingen på. Budskabet er, at vi skal gøre os klar til fremtiden. At alle skal blive fremtidens vindere. At vi skal se udviklingen modigt i øjnene. At den kommer til at stille nye krav til os og forandre vores samfund, men at den også rummer muligheder.

Men hvor er visionen om, hvordan vi i Danmark skal gøre brug af den teknologiske udvikling til at løse vigtige politiske problemer? Vi skal stille krav til, at robotterne kan løse nogle af de vigtige problemer i samfundet, skabe lighed og gøre alle rigere. Vi skal kræve, at ny teknologi har indbygget beskyttelse af privatlivet, så vores data ikke kan sælges videre på et marked, der ejes af få gigantiske monopolvirksomheder. Og vi skal fra det offentlige satse massivt på grundforskning og uddannelse inden for de områder og teknologier, der vinder frem.

Vi både kan og skal stille krav til teknologien. Den skal udvikles til at hjælpe os med at få et rigt og godt liv, og det skal gælde for os alle sammen. Men hvis vi ikke tør stille de politiske krav og tage konsekvenserne af dem, så bliver det med garanti tech-giganterne, som kommer til at lade teknologien forme verden ud fra deres interesser.

Debatten om teknologien, om robotter og kunstig intelligens er i virkeligheden en debat om, hvilket samfund vi gerne vil have, og dermed hvilke opgaver robotter og kunstig intelligens skal være med til at løse. Opgaver som frigiver tid til borgernær velfærd, og som skrotter de unødvendige kontrolmekanismer, så ingen bliver fyret, men kernefagligheden vender tilbage i fagene.

Fordeling af arbejde, nye skatteformer og øgning af omfordelingen er også nødvendige skridt at tage, hvis den effektivisering, som kan komme med robotterne og den kunstige intelligens, ikke skal føre til arbejdsløshed og stigende ulighed. Desuden skal vi finde på mere direkte og radikale demokratiformer på arbejdspladserne, som sikrer, at udviklingen ikke bliver en undskyldning for at koble mange vigtige medarbejderperspektiver af beslutningsprocesserne.

“Vi både kan og skal stille krav til teknologien. Den skal udvikles til at hjælpe os med at få et rigt og godt liv, og det skal gælde for os alle sammen”

Prosabladet: Adresse: Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, tlf.: 33 36 41 41, fax 33 91 90 44, prosabladet@prosa.dk **Redaktion:** Ansvarshavende redaktør: Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk **Journalist** Stine Nysten, sny@prosa.dk **Korrekturlæser** Lene Sekjær **Grafiker** Claus Andersen, Kindly **Udkommer:** En gang hver måned undtagen i juli måned **Næste gang:** 31. marts **Læserbreve/debatindlæg deadline:** 15. marts **Offentliggøres et indlæg, vil det blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23 **Indlæg, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse **Synspunkt** på side 2 stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen **Prosabladet modtager gerne input og tips fra læserne på redaktion@prosa.dk **Redaktionsudvalg (redaktionsudvalg@prosa.dk): Formand:** Thomas Ziegler Larsen **Udvalgsmedlemmer:** Christian A. Christensen, Michael Harly, Niels Frølich, Martin Joakim Wielandt, Thomas Kølle, Tom Dalgaard Petersen **Annoncer:** DG Media a/s, tlf.: 70 27 11 55, epost@dgmedia.dk **Layout:** Kindly **Teknisk produktion og tryk:** Clausen Grafisk **Forside:** PROSA arkiv/Claus Andersen, Kindly******

“Det er et professions-etisk ansvar at diskutere og oplyse om, hvad konsekvenserne er af den udvikling, man skaber som it-professionel”

Klavs Birkholm, forsker i etik og teknologi

Se alle tidligere blade på Prosa.dk

Indhold

OPEN SOURCE

Pingviner i København ... 04

Den årlige Open Source Days-konference kommer til København i marts måned.

PROSA 50 år

Tema: Fra rebel til professionel ... 08

2017 er året, hvor PROSA fejrer 50 års jubilæum. Mette Staal, journalist og tidligere redaktør i PROSA, lægger nye sider til historien.

OPEN SOURCE

Dagbog fra Fosdem 17 ... 18

Fem unge PROSA-medlemmer tog til Bruxelles for at opleve den store udvikler-konference. To af dem skrev dagbog hjem til Prosabladet.

SUPERCOMPUTERE

Det store computer-kapløb ... 22

Prosabladets Japan-korrespondent beretter om årsagerne til det asiatiske kapløb om at fremstille de mest potente supercomputere.

FILMANMELDELSE

Ukendte talenter afslører skjulte tal ... 24

Filmen er baseret på den virkelige beretning om tre sorte kvindelige matematikere, ansat i NASA, der blev pionerer for andre kvindelige ingeniører og dataknusere.

CLOUD COMPUTING

Fildeling til folket ... 26

Nextcloud er et open source-alternativ til cloud-baserede løsninger. Nu anvender aktive PROSA-medlemmer det.

FAGFORENINGER

Mød det rumænske PROSA ... 28

Fra lokal organisering til landsdækkende fagforening. SITT har oplevet en bemærkelsesværdig medlemsvækst og øgning af overenskomster.

TEKNOLOGI

Vores diskussion om teknologien er alt for banal ... 30

It-professionelle kan kvalificere debatten om etik og moral i forbindelse med teknologiudvikling, mener forsker.

A-KASSE

Husk at opdatere jobloggen hver uge ... 34

Glemmer du at uploade mindst en jobsøgning i hver udbetalingsperiode, risikerer du, at udbetalingerne stopper.

AKTIVITETER

Kurser og foredrag ... 36

Kom til brætspilsaften, bliv klogere på LinkedIn, og hør om software, som kan vedligeholdes.

Uber dømt til at kompensere chauffør

En brasiliansk dommer, Marcio Toledo Gonçalves, har dømt Uber til at kompensere en chauffør i overensstemmelse med gældende betingelser for ansatte. Uber blev ifølge Reuters dømt til at betale chaufføren, hvad der svarer til knap 70.000 kroner som kompensation for overarbejde, natholdsskift, helligdage og udgifter til benzin, vand og slik til passagererne. Konsekvenserne for Uber

kan blive betragtelige, hvis dommen fastholdes, og flere chauffører anlægger sag. Dommeren opfordrer statslige og lokale myndigheder i Brasilien til at behandle Uber som et transportfirma snarere end en teknologivirksomhed. Efterfølgende har Uber bebudet, at virksomheden vil appellere dommen.

kwn

De fleste mobiltelefoner rummer **SKJULT FM-RADIO**

De fleste nyere mobiltelefoner, herunder iPhones, rummer en FM-radio. Men i de fleste tilfælde kan den ikke anvendes, fordi producenterne ikke har aktiveret den del af chipsettet. Det skriver nyhedstjenesten recode.net. Den nye formand for den amerikanske telemyndighed, FCC, ønsker imidlertid at presse producenterne til at aktivere FM-aflytning. Formand Ajit Pai, henviser til, at det er hensynet til borgernes sikkerhed, der begrundet ønsket om at aktivere radi-

oen. Radio er nemlig en pålidelig informationskilde, når internet og telenet går ned, argumenterer han. Næsten alle nyere mobiltelefoner med Qualcomm LTE modem-chipset, herunder iPhones, understøtter FM-modtagelse. Ajit Pai understreger dog ifølge recode.net, at der udelukkende er tale om et ønske, og den bedste løsning er, at markedet selv finder en udvej.

kwn

IT-sikkerhed

White Hat How To Anti Hack

Gennem de seneste år er presset omkring sikkerhed af IT-systemer vokset markant.

Både den offentlige og private sektor er blevet ramt af flere angreb, som enten har sat systemer ud af drift, stjålet følsomme data, eller "taget data til fange" med Ransomware-angreb.

Derfor er der stigende efterspørgsel på IT-sikkerhedsspecialister og uddannelse inden for området.

SuperUsers tilbyder en stribe af sikkerhedskurser, som øger dine kompetencer med både teori og hands-on erfaring med at hacke, teste og beskytte jeres systemer.

Malware

Scanning af netværk

Ransomware

Kryptering

Huller og Exploits

Virus

Sniffing

Social Engineering

DDoS angreb

IT Sikkerhed - Det store overblik

IT-sikkerhed er et kæmpe område som kan være svært at komme i gang med. Der er rigtig mange begreber og indgangsvinkler, og det hele kan virke meget uoverskueligt.

Det vil dette kursus at lave om på! I løbet af kort tid vil du komme hele vejen rundt om IT-sikkerhed, og få et samlet overblik over hvad man skal forholde sig til.

Kursus SU-400

Varighed: 1 dag

Etisk Hacker - Tænk som en hacker

På dette kursus kan du komme på forkant med hackerne ved selv at lære de værktøjer og huller, som typisk udnyttes. Ofte er hacking forbundet med noget ulovligt, og derfor hedder dette kursus netop "Etisk Hacker" - du lærer at tænke som en hacker, men bruger ikke din viden til ulovligt at udnytte huller i systemer. I stedet bruges denne viden til at gardere sig imod trusler.

Kursus SU-410

Varighed: 3 dage

Flere nye sikkerhedskurser:

Securing Windows Server 2016 // Linux Security // macOS Security // IoT Security

Linus Torvalds: HOLD MUND OG GØR JERES ARBEJDE

It-branchens fejring af innovation er slesk og selvfed snak, konstaterer skaberen af Linux ifølge en artikel hos nyhedstjenesten The Register. Finske Linus Torvalds' karakteristik faldt under konferencen Open Source Leadership Summit, hvor han var inviteret til at tale om sit ledende arbejde med udviklingen af Linux-kernen og sin holdning til arbejdet.

"Innovationsindustrien taler så meget bullshit. Enhver kan innovere. Alt det der med "think different" er noget pis. Det er meningsløst. 99 procent af det, det handler om, er at få arbejdet gjort", sagde Linus Torvalds ifølge The Register. Udviklingsarbejdet med Linux-kernen kan iøvrigt ses som et af de mest succesfulde, kollaborative it-projekter. Antallet af bidragsydere har siden 2005 været mere end 13.500 udviklere, som har tilføjet mere end 10.000 kodelinjer, fjernet 8.000 og modificeret mellem 1.500 og 1.800 dagligt. Hele artiklen hos The Register: http://www.theregister.co.uk/2017/02/15/think_different_shut_up_and_work_harder_says_linus_torvalds/.

kwn

Open Source Days kommer til København

Den 17. og 18. marts vil byde på mange oplæg og talere, når årets Open Source Days-konference åbner dørene for entusiaster, udviklere og andre it-professionelle, som på den ene eller anden måde er engageret i open source-produkter. Den traditionsrige konference har også i år et business- og et community-spor. I skrivende stund er community-sporret lørdag den 18. marts det mest velbeskrevne, men arrangørerne lover, at flere talere vil komme til løbende.

I øvrigt spænder programmet allerede nu temmelig bredt. Fra det crowd-sourcete MusicBrainz-project,

som er en åben musikdatabase med metadata, over ekspert-tips for Perl 6-programmører, og Snort, et network intrusion detection-system - til en tale af Emma Lilliestam, en svensk it-professionel og cyborg, som taler om IoT-etik. I den mere business-orienterede boldgade den 17. marts fortæller Jan-Erik Revsbech fra Peytz og Co om udviklingen af en digital motor til et af TV 2's live-tv-programmer. Billetter til begge dage kan erhverves for henholdsvis 950 kroner (Business) og 200 kroner (Community) via <https://opensource4days.org/>.

kwn

PROSA FYLDER 50 ÅR

- PROSAs jubilæums-
skrift, PROSAVISEN,
uddeles under åbent
hus-arrangementerne.

I snart 50 år har PROSA været med til at sætte dagsordenen som fagforening for professionelle it-folk. Først og fremmest gennem varetagelse af it-folkenes interesser omkring løn- og arbejdsforhold, uddannelse, efteruddannelse, it-udvikling m.m.

Men vi har også altid blandet os i it-politiske emner som regi-strering af persondata, overvågning, patenter på software m.m.

Selv om vi den 15. februar 2017 har nået de 50 år, står PROSA stadig - og med begge ben placeret solidt på jorden. PROSAs medlemmer har været med til at udvikle PROSA til et slagkraftigt forbund, der er i fortsat udvikling, og som i stigende grad er det naturlige valg for it-professionelle.

Det vil vi gerne fejre ved at invitere medlemmer, venner og samarbejdspartnere til en reception:

16. marts 2017 kl. 14-18

Hvis du vil deltage, må du meget gerne tilmelde dig senest 8. marts 2017, så vi ved, hvor meget der skal indkøbes. Tilmelding kan ske på prosa.dk under arrangementer eller ved at sende en mail til prosek@prosa.dk.

Sted

København:
Arbejdermuseet
Rømersgade 22
1362 København K

Aarhus:
PROSAs lokaler
Søren Frichs Vej 38 K, st. th.
8230 Åbyhøj

Odense:
PROSAs lokaler
Overgade 54
5000 Odense C

PROSA

1967-2017
Forbundet af It-professionelle

Prosabladet har i anledning af PROSAs 50 års jubilæum fået Mette Staal, freelancejournalist og tidligere forbundssekretær, til at dykke ned i historien. Hun fortæller også om, hvordan det har været at kigge tilbage på en historie, hun selv er en del af. Samtidig har vi bedt medlemmerne i Brugerpanelet svare på nogle spørgsmål om deres forhold til PROSA.

FRA REBEL TIL

PROFES

Tag med på en tidsrejse gennem PROSAs første 50 år. Fra den famlende opstart i SAS, gennem arbejdskampe med sejre og nederlag til en sikker landing i 2017 med en skarp it-profil, professionalisme, medlemsfremgang og unge aktivister, der går nye veje.

Af Mette Staal, freelancejournalist og tidligere forbundssekretær i PROSA
[prosabladet@prosa.dk]

I 50 år har PROSA været med til at skabe debat om, hvad en fagforening er for en størrelse. PROSA er klassens frække dreng, der har udfordret de etablerede fagforeninger, arbejdsgiverne og det arbejdsretslige system. Det har i tidens løb ført til store sejre og nederlag, mange gode venskaber, men også uvenskaber.

I festskriftet PROSAVISEN er der historier og billeder, som viser en del af den udvikling, PROSA har været igennem. PROSAVISEN udkom på PROSAs 50 års fødselsdag, den 15. februar.

PROSA startede i SAS

PROSA blev oprettet af nogle systemplanlæggere og programmører hos SAS. Allerede i 1965 dannede de en faglig klub for it-folk, fordi de ikke følte, at de hørte hjemme i nogle af de fagforeninger, der havde overenskomst med SAS. Arbejdsgiveren ville godt have en fagforening at forhandle med, og specielt souschefen i SAS' it-afdeling pressede på for at få it-folkene til at omdanne deres klub til en rigtig fagforening.

John Brix, der var ansat i it-afdelingen, udarbejdede et forslag til fagforeningens vedtægter. Kollegerne fik dem til

gennemsyn, og derefter sendte han en indkaldelse ud til alle it-folkene i SAS. Den 15. februar 1967 mødte 44 it-folk op på PROSAs stiftende generalforsamling.

Under punktet "Valg af formand" gik det op for initiativtagerne, at de ikke havde nogen formandskandidat. De første par stykker, der blev foreslået, takkede nej. Så da flaskehalsen pegede på John Brix, syntes han ikke, han kunne være bekendt at sige nej. Således blev John Brix PROSAs første formand.

Men allerede i 1969 blev han væltet, fordi udfordreren, Erik Greisen, og hans bagland ønskede mere fart over feltet med at udvikle PROSA til en landsdækkende fagforening.

– Da blev det en helt anden kontant indstilling. Hvor vi havde været vant til nærmest selv at kunne bestemme, hvad vi ville lave, hvordan vi ville lave det, og hvad vi ville have for det, var Greisen-truppen nogle hårde forhandlere. De ville jo pludselig have mere. Og så blev de mødt den anden vej med en fast hånd. Det var starten på en relativ løntilbagegang, som fulgte de næste 10 år. Jeg hørte ikke til "strammerne". Jeg hørte til "slapperne". Det var derfor, jeg blev væltet, siger John Brix til PROSAVISEN.

SIONNEL

Til en start var PROSAs politikere udelukkende ulønnede aktivister, men i 1972 blev PROSAs fjerde formand, Anker Mørk Thomsen, den første politisk valgte, som fik løn for sit arbejde: I første omgang halvtids, men allerede året efter kunne han arbejde fuld tid som PROSA-formand.

A-kassen var med til at betale konflikter

I 1974 oprettede PROSA sin egen a-kasse, Edb-folkenes A-kasse (EFA), fordi en a-kasse tæt på PROSA kunne yde bedre service til arbejdsløse it-folk, men også af andre årsager. A-kassen var oprindeligt også en del af konfliktberedskabet. Når man er i konflikt, risikerer man at blive fyret. I den situation var det overordentligt praktisk, at folk var medlem af en a-kasse. Så stod de konfliktende ikke fuldstændig uden forsørgelse. Det var en naturlig del af fagbevægelsens mulighed for at aktionere, fortæller PROSAs tidligere formand Peter Ussing til PROSAVISEN.

Da a-kassen ikke var statsanerkendt, var der kun de penge i kassen, som medlemmerne havde indbetalt. Så der var ikke penge nok, til at de arbejdsløse kunne få fuld understøttelse.

For at få nok medlemmer til at blive statsanerkendt – dengang krævede det 1.000 medlemmer – besluttede PROSAs hovedbestyrelse, at der var tvungent medlemskab af EFA, hvis man ikke var medlem af en a-kasse i forvejen.

Ifølge Peter Ussing, som dengang var med i EFA's bestyrelse, fik truslen om tvangsmedlemskab 40-50 medlemmer til at melde sig ud af PROSA. Men til gengæld kom EFA op over de 1.000 medlemmer og blev statsanerkendt pr. 1. december 1976.

PROSA og HK lagde arm

I PROSAs første årtier var der fuld fart på udviklingen af medlemsdemokratiet: Der blev oprettet lokalafdelinger og arbejdspladsklubber, der blev konfliktet og indgået overenskomster. Og ikke mindst de mange ulønnede PROSA-aktivister gjorde det muligt for PROSA at fremstå som en seriøs, medlemsstyret fagforening for it-folk.

En del af PROSAs nye medlemmer kom direkte fra uddannelsesinstitutionerne - i starten mest fra edb-sko- >>

Brugspanel

Hvorfor er du medlem af PROSA?

- Det er vigtigt at være i en aktiv fagforening, og jeg foretrækker PROSA frem for de andre muligheder, jeg har
- For at have en organisation i ryggen, hvis der opstår problemer
- Fordi fagforeningen er dejlig flad organisatorisk og giver et dejligt fagligt niveau
- Fordi det er den eneste fagforening, som virkelig gør en forskel for it-folk
- Fordi det er rigtig dejligt at være medlem af en fagforening
- Fordi det var gratis, da jeg var under uddannelse. Og fordi jeg godt kunne lide de tilbud, der var
- PROSA står for mig som en politisk uafhængig fagforening, og det synes jeg er vigtigt, da jeg ikke ønsker at støtte nogle af de politiske partier via mit medlemskab
- Fordi jeg arbejder med it, og det er min fagforening
- Kurser, arrangementer og tilbud

sny

Ung PROSA-medlemmer sætter deres præg på PROSAs 1. maj-arrangementer.

lerne rundt om i landet, senere også fra universiteterne. På edb-skolerne havde PROSA et solidt fodfæste med tilbud om bogklub, it-faglige arrangementer, fagligt fællesskab og indflydelse; blandt andet gennem PROSA/STUD, som blev oprettet i 1989.

PROSA var det naturlige valg for it-studerende og it-folk - syntes PROSA. Det gjorde SAMDATA/HK og en stor del af den etablerede, socialdemokratiske fagbevægelse bestemt ikke.

PROSA blev beskyldt for at være en gul fagforening, der gik arbejdsgivernes ærinde, og PROSA beskyldte SAMDATA/HK for strejkebryderi på nogle af de arbejdspladser, hvor PROSA forsøgte at konflikte sig til overenskomst. Der blev kæmpet indædt om it-folkenes gunst, og der var strid om, hvad it-folk overhovedet var. HK og SAMDATA/HK mente, at it-folk var en slags kontorfolk, mens PROSA holdt på, at it-faget var et selvstændigt fag, og at it-folkene havde brug for en selvstændig fagforening.

I 1980 var SAMDATA/HK's nyvalgte formand, Wilfred Gluud, gæstetaler på PROSAs delegeretforsamling, hvor han opfordrede til samarbejde og slog fast, at han ikke opfattede PROSA som en gul fagforening.

– Hvis PROSA vil stå ved, at edb-folk skal samles, så må man prøve at forstå, at den "fri konkurrence" mellem flere organisationer kun skaber splittelse. Uenigheder løses bedst gennem forhandlinger om, hvordan vi bedst kan stå sammen, sagde han blandt andet til PROSAs delegerede.

I SAMDATA/HK's optik betød samarbejde dog, at en eventuel fælles it-fagforening skulle være med i LO og være en del af HK. Og det ønskede PROSA ikke.

PROSA søgte venner - og en partner

Op igennem 70'erne, 80'erne og 90'erne brugte PROSA mange kræfter på at skaffe sig venner i fagbevægelsen. Det lykkedes blandt andet i Aarhus, hvor PROSAs faglige sekretær, Michael Lund-Larsen, stod på god fod med Aarhus-området LO-formand og med mange af de fagforingsfolk, der var med i Tillidsmandsringen. I flere år var Lund-Larsen endog sekretær for 1. maj-fællessekretariatet i Aarhus.

Når PROSA konfliktede, var det ofte både med HK og arbejdsgiverne som modparter. Men PROSA havde også venner, som moralsk og økonomisk støttede PROSA, når PROSA var i konflikt. Det drejede sig blandt andet om Dansk Magisterforening, Bibliotekarforbundet og Yngre Læger og om lokale afdelinger af PMF, BUPL, SiD og Dansk Metal. Og ikke mindst Sømandsforbundet og formanden Preben Møller Hansen støttede ofte PROSAs arbejdskonflikter.

Teknisk Landsforbund (TL) hørte også til PROSAs venner, og TL's næstformand, Ole Skals, var gæstetaler på PROSAs delegeretforsamling flere gange. I 1991 og '92 forhandlede PROSA og TL om fusion. Men forhandlingerne blev sat på standby, da HK viste interesse for, at SAMDATA/HK og PROSA sammen skulle oprette Forbundet af edb-folk i Danmark (FED).

Champagnen var næsten fundet frem i PROSA, da HK og PROSA omsider fik forhandlet sig frem til en aftale om et fælles it-forbund i LO, men uden for HK. Så trak SAMDATA/HK dog i nødbremsen.

Brugerpanel

Hvad har gjort dig mest stolt af PROSA i den tid, du har været medlem?

- At den har prøvet at forandre og inddrage den nye generation og prøvet at sætte dagsordenen it-politisk
- At man har en decentral tilgang til arbejdet. Og kort til toppen. At man har it-faglige arrangementer, som samler it-folk
- CSC-konflikten samt kampen for privatliv
- De faglige kampe i 1990'erne
- At PROSA stod imod Ny Løn så længe
- At vi har rykket så voldsomt på den it-politiske dagsorden
- Forsvaret for borgernes it-rettigheder
- Kampen for ordentlige forhold på Datacentralen i 80'erne
- Nogenlunde partipolitisk neutralitet samt fokus på logning, overvågning og beskyttelse af privatliv
- Politiske aktiviteter omkring internetsensur. Gør opmærksom på it-relaterede emner som overvågning. Desværre ikke altid med fuld opbakning fra alle kanter, men trods alt et ihærdigt forsøg med gode folk bag
- Strejken i 1987
- Kampen mod uretfærdighed på arbejdsmarkedet

sny

– Det gik op for os, at vi jo ikke kunne tage overenskomsterne med. Så vi var nødt til at springe i målet, siger tidligere SAMDATA/HK-formand Wilfred Gluud, der på det tidspunkt var medlem af SAMDATA/HK's bestyrelse.

SAMDATA/HK "ejede" ikke it-overenskomsterne, forklarer han til PROSAVISEN. Det gjorde HK. Og HK's overenskomster dækkede både kontorfolk, it-folk og andre medarbejdergrupper. Derfor skulle et nyt it-forbund uden for HK efter SAMDATA/HK's opfattelse starte helt forfra med at skaffe it-overenskomster. Det fandt SAMDATA/HK ikke realistisk.

Da forhandlingerne med HK strandede, genoptog PROSA og TL forhandlingerne om en fusion, men det projekt led endeligt skibbrud i 1994. TL var lige blevet medlem af hovedforbundet LO og var bundet af en grænseaftale med HK. Så hvis TL fusionerede med PROSA – som forsøgte at få overenskomster på HK's område – ville TL bryde grænseaftalen. Da LO og HK ikke ønskede at ændre grænseaftalen, stoppede forhandlingerne mellem PROSA og TL. PROSA søgte herefter optagelse i FTF og blev optaget i 1996.

Konflikter var hverdagskost

Allerede i 1974 oprettede PROSA en konfliktfond, der blev brugt flittigt, når PROSAs medlemmer strejkede for >>

PROSA er ofte kommet med politiske udmeldinger. Som her til 1. maj-demonstration i 1984.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) overvågede nogle af PROSAs medlemmer pga. PROSAs samarbejde med sømandsbossen Preben Møller Hansen - som her mødes med PROSAs formand Erik Kristensen (1976-1981)

at opnå, beholde eller forbedre overenskomster. Blandt andet var der konflikter hos Thrige Titan, Tiger Data, Regnecentralen, LF-Data, DFDS, Jysk Telefon (JTAS), DFDS og på Danmarks Tekniske Højskole (DTH) – samt på de store PROSA-arbejdspladser Datacentralen (DC), CSC, SAS, KMD og inden for staten.

Mange af konflikterne – specielt i første halvdel af PROSAs liv – endte med store sejre i form af gode overenskomster. Men der var også steder, hvor PROSA-medlemmer i stedet for en overenskomst stod med en fyreseddel i hånden efter konflikten. Det skete blandt andet hos DFDS i 1978 og LF-Data i 1979, og siden midten af 90'erne er det gået støt ned ad bakke med overenskomster på PROSAs store arbejdspladser KMD, SAS og CSC.

Men måske er overenskomstbøtten ved at vende? I 2014 indgik PROSA, HK/Privat, IDA, Djøf og DM en fælles it-overenskomst med CGI, og i 2016 fik PROSA og HK/Privat it-overenskomst med indiske Tech Mahindra.

Yngre it-folk vælger PROSA

Sideløbende med PROSAs kontroverser med HK og kampene for at overenskomstdække it-folkene har PROSA altid haft fokus på individuel medlemsservice. I PROSAs barndom var det de politisk valgte faglige sekretærer og de frivillige aktivister, der rådgav medlemmerne om løn- og arbejdsforhold. I dag bliver opgaven i højere grad varetaget af folk, som er uddannet til det.

PROSA har også altid haft en markant profil, når det gælder overvågning. Siden starten af 70'erne har PROSA været fremme i skoene og advaret mod misbrug af personlige data og indskrænkning af ytringsfriheden. De senere år har PROSA sammen med arbejdsgiver-, lønmodtager- og interesseorganisationer arbejdet på at forhindre, at regeringen indfører sessionslogging.

PROSAVISEN tegner et billede af PROSA som et barn af 60'ernes ungdomsoprør. Et barn, der er nu er blevet voksent - uden at være kedeligt. Medlemstallet er stigende, og især tiltrækker PROSA mange yngre medlemmer fra

Brugerpanel

Hvad har gjort dig mest utilfreds med PROSA i den tid, du har været medlem?

- At der er for mange, der har klister i roven, når de er blevet valgt
- At for meget er, som det "plejer"
- At PROSA ikke støttede organiseringen af it-arbejdere i forbindelse med regionsdannelsen. Det medførte, at HK i Hovedstaden i dag har flere hundrede medlemmer, der gerne vil være i PROSA, men vælger den ok-bærende organisation
- CSC-konflikten
- De gange I har brudt jeres politiske neutralitet
- Den hovedløse KMD-konflikt
- Den til tider mangelfulde tilstedeværelse i medierne om den uretfærdighed, der er på arbejdsmarkedet
- Hvis man kommer tæt nok på, vil man opleve politisk fnidder og 'drillerier' fra de samme få personer, der har langt større plads, end rimeligt er
- Tidligere var PROSA en del 'aktivist/besætter'-agtig, men det er aftaget

sny

universiteterne og de mange nye it-uddannelser. Og de unge sætter deres præg på PROSA, når de arrangerer superhelteseminarer, 1. maj-optog med Star Wars-tema og CryptoParties med videre.

32-årige Henrik Jacobsen og 27-årige Viðir Guðmundsson er nyvalgte forbundssekretærer og skal sørge for, at de nye, unge medlemmer fortsat føler sig hjemme og vil deltage aktivt i at udvikle PROSA.

– Det giver bare mening at være medlem af PROSA, når man er it-professionel. Både når det drejer sig om vores arbejdsliv og den måde, it påvirker samfundet på, siger Viðir Guðmundsson til PROSAVISEN.

PROSA fejrer 50 års fødselsdag den 16. marts ved receptioner i København, Aarhus og Odense. Alle PROSA-medlemmer, venner og samarbejdspartnere er velkomne.

PROSAVISEN

Artiklerne i fødselsdagsfestskriftet "PROSAVISEN" er skrevet ud fra PROSAs arkiver, Prosabladet og interviews med nogle af de aktivister, der har været med til at præge PROSA. Der er masser af læsestof om arbejdskampe, kampe mod overvågning, venstreorienterede PROSA-politikere, solidt uddannelsespolitisk arbejde, PET-overvågning af PROSA-medlemmer, en farlig rejse til Nicaragua og alternative 1. maj-demonstrationer. Og der er mange billeder fra dengang og nu.

De historiske artikler er skrevet af cand.mag. Nils Bärenholdt, der har været projektansat på Arbejdsmuseet, mens han gravede i arkiver og skrev. Øjenvidneberetningerne er skrevet af journalist Mette Staal, der har en fortid som privatansat it-arbejder og faglig sekretær og journalist i PROSA.

PROSAVISEN vil blive præsenteret på PROSAs receptioner den 16. marts.

[14] Prosabladet

PROSA-demonstration i 1987 i forbindelse med strejken
i PROSA/DC og PROSA/STAT.

DE PERSONLIGE FORTÆLLINGER GIVER HISTORIEN LIV

Journalist Mette Staal har opsøgt nogle af personerne, der var med til at tegne PROSAs historie. Målet har været at bringe lidt liv ind i den historiske gennemgang af PROSAs første 50 år.

Af Stine Nysten
[sny@prosa.dk]

– Der kommer altid skægge og overraskende historier frem, når man taler med folk. Den slags ligger ikke gemt i arkiverne, siger Mette Staal.

Hun er journalist og har gennem de seneste par måneder været på jagt efter de gode personlige fortællinger blandt dem, der igennem tiden har været med til at tegne PROSA.

Mette Staal blev i første omgang bedt om at være tovholder på projektet med jubilæumsavisen PROSAVISEN, som Arbejdermuseet skulle udarbejde. Hun skulle stå for redigering af avisen og kommunikationen med grafiker og trykkeri i forbindelse med udgivelsen. Men hun syntes, der manglede noget i det projekt, hun blev præsenteret for. Så hun foreslog, at hun interviewede nogle af nøglepersonerne og fik dem til at fortælle deres historier. Med sig havde hun en unik indsigt i en del af PROSAs historie, da hun var faglig sekretær i PROSA fra 1984 til 1986 og igen fra 1993 til 1997.

– Jeg havde nogle forudsætninger for at vide, hvilke personer der kunne være gode at få til at fortælle, siger Mette Staal.

Den historiske gennemgang af PROSAs første 50 leveår tager udgangspunkt i Prosabladet, lokalafdelingens jubilæumsskrifter og arkiver i PROSA og på Arbejdermuseet og trækker en håndfuld temaer frem.

– Jeg har lagt mig op ad de udvalgte emner og så forsøgt at nuancere og nok også givet lidt modvægt til den historiske gennemgang, siger Mette Staal.

Et eksempel, der sprang hende i øjnene, var temaet om, hvorvidt PROSA er partipolitisk.

– I den historiske gennemgang bruges ordet 'kommunister' om medlemmer, og det er rigtigt, at der var mange venstreorienterede i PROSA, men en af de gamle formænd peger i sit interview på, at DKP faktisk ikke var spor vild med PROSA, siger hun. >>

Brugerpanel

Har du nogensinde overvejet at melde dig ud?

- Aldrig ... jeg skal bæres ud
- Ja, jeg overvejede engang Magisterforeningen, IDA og Lederne. Men de understøtter ikke mine værdier
- Ja, PROSA er blevet en fagforening for nørdere og ikke mængden
- Ja, men er stadig medlem af samme grund, som jeg har en forsikring, for hvad nu hvis ...
- Ja, mest fordi jeg så ville være i et forbund, der dækker overenskomsten på min arbejdsplads. Når jeg alligevel ikke har gjort det, skyldes det netop, at jeg så ville være nødt til at undvære den it-professionelle og politiske inspiration
- Jeg har overvejet det for at spare penge, men jeg er generelt for utryk til at leve uden den sikkerhed, jeg føler, jeg har med PROSA i ryggen
- Ja, jeg overvejer at skifte til Djøf, da de forhandler for mig p.t.
- Never :-)

sny

Hun hæfter sig ved, at de primære kilder for den historiske gennemgang har været Prosabladet, der i mange år blev skrevet af aktivister. Og så har også læserbrevene i Prosabladet dannet baggrund for den historiske gennemgang.

– Det er jo ikke altid, at læserbrevsskribenter eller de, der skrev bladet, har repræsenteret flertallet af medlemmerne. Så jeg har forsøgt at udfordre den historiske gennemgang, hvor det gav mening, siger hun og tilføjer:

– Nogle kigger i arkiver, andre kigger i hukommelsen.

Håber på postyr

Mette Staal synes, det har været et skægt at dykke ned i historien. Men der vil helt sikkert komme reaktioner. Det er hun overbevist om.

– Der vil ganske givet være nogle, der mener, at tingene så anderledes ud. Så der skal nok komme diskussion, siger hun.

Faktisk håber hun på lidt postyr – og gerne også en udgave nummer to af PROSAVISEN, så også de historier, som debatten kunne kaste af sig, kunne blive nedfældet.

– Der er altid godt med så mange detaljer og nuancer som muligt, siger hun.

Ikke overraskende ville hun gerne have haft mere tid – og ikke mindst mere plads.

– Jeg har ikke alle de sjove historier, jeg har fået fortalt med. Som da nogle medlemmer i forbindelse med en arbejdskonflikt deltog i DFDS' generalforsamling og lavede ravage i den, siger hun.

Hun ville også gerne have haft mulighed for at tale med alle PROSAs formænd. Og så mangler efter hendes mening de ansattes stemme.

– Der er jo nogle, der har været ansat i PROSA i mange, mange år. Deres fortællinger burde have været med, siger hun.

Særligt interessant ville det ifølge Mette Staal have været at høre, hvordan det var at være ansat i PROSA og samtidig være organiseret i HK, som var PROSA-fjende nummer et på mange områder.

– Her oplever jeg, at de ansatte har været meget loyale over for PROSA, som jo ellers var deres arbejdsgiver, siger hun.

De nye vilde

Mette Staal forlod it-branchen og dermed PROSA i slutningen af 1990'erne til fordel for en karriere som journalist.

– Det har været sjovt at vende tilbage. PROSA virker professionel i dag i forhold til min tid. Der er kommet faglige kompetencer til. Nu er det for eksempel uddannede jurister, der vejleder medlemmer om ansættelsesforhold, og ikke programmører, der fortolker juraen. Og sådan skal det være, siger hun.

Udefra oplevede hun en periode, hvor PROSA lukkede sig om sig selv, og der blev en større individualisering. Men nu ser hun en gryende tilbagevending til det mere solidariske udsyn.

– Det er ikke, fordi man gået tilbage til kun at have fokus på de kollektive overenskomster, men PROSA har fundet en måde at skabe samarbejde på uden overenskomst.

Brugerpanel

Hvad synes du, PROSA skal sætte øverst på 'to do'-listen de kommende år?

- Blive bedre til at kortfattet fortælle, hvad vi skal bruge PROSA til, hvorfor det er vigtigt, og hvorfor det koster, hvad det koster
- De offentlige overenskomster, hvor løn halter langt bagefter det private
- Det ny arbejdsmarked med usikre jobs. Hvordan overlever vi?
- Digitale borgerrettigheder - især retten til privatliv online og i vores stadig mere forbundne virkelighed
- Efteruddannelse - mere end bare aftenarrangementer - specielt certificeringer bliver mere efterspurgt
- Få flere aktive medlemmer lokalt
- It og privatliv - det overrendes af blandt andet af IoT og diverse overvågningsprogrammer. Måske en slags etisk kodeks for medlemmer. Vi har et lægeløfte, måske et programmørlofte?
- One size doesn't fit all. Kollektive overenskomster er ikke for alle. Nogle medarbejdere kan faktisk få mere ud af at være uden for en overenskomst. Overenskomsten bør kun være en rettesnor, ikke det endelige resultat
- Prik mere til politikerne, og oplys dem om it. De mangler indsigt fra folk, der faktisk har forstand på det, i stedet for lobbyister
- Privacy formidlet til den almindelige samfundsborger og oplysning om de personlige digitale rettigheder, vi har som borgere, medarbejdere og forbrugere. For i 2018 træder persondataforordningen i kraft, og jeg tror, der vil opstå et stort behov for at sikre, at både myndigheder, virksomheder og privatpersoner er informeret om konsekvenserne af forordningen
- Strategisk og profileret udfordret kamp og debat af alle tiltag, som eksempelvis overvågning og håndtering af personfølsomme data.

sny

Det hele handler ikke længere kun om bedre individuel medlemsservice, og det glæder mig som gammel aktivist, siger hun.

Hun er af den opfattelse, at fremtiden er lys for PROSA.

– Det lader til, at der er en ny vild generation på vej og klar til at tage over. De laver nogle sjove og lidt skæve ting, som er med til at skabe debat såsom Cryptoparties og kampagnerne mod dagpengeforringelserne. I sine første år var PROSA jo den frække dreng i klassen, og set udefra i de 20 år, jeg har været væk, har PROSA ikke været så vild. Men nu rører vildskaben heldigvis på sig igen, siger hun.

Mette Staal kunne faktisk godt tænke sig at stikke hovedet sammen med de unge kræfter, så de måske sammen kunne finde på en skæv måde at give PROSAVISEN liv på ud over på avissiderne:

– Jeg tror, hånden på hjertet, ikke, at mange vil læse avisen fra ende til anden. Den tjener mere som et historisk dokument. PROSA har igennem tiden været den, der satte spørgsmålstegn ved den etablerede fagbevægelses måde at gøre tingene på. Og det er en vigtig historie at få fortalt.

STYRK DIN IT-KARRIERE

- læs ved siden af jobbet

Cphbusiness udbyder løbende kurser på **akademiuddannelsen i informationsteknologi**, der giver værdi til dig og din virksomhed.

I foråret 2017 udbyder vi

Grundlæggende programmering	800 kr.
Videregående programmering	800 kr.
Netværk og operativsystemer	600 kr.
Grundlæggende database	600 kr.
Videregående database	600 kr.
Modellering	600 kr.
Grundlæggende systemudvikling	600 kr.
Grundlæggende IT-sikkerhed	600 kr.
Webprogrammering client-side	600 kr.

Kurserne varer op til 60 timer, så der er god tid til fordybelse og til at udvide netværket med andre IT-professionelle.

Læs mere og tilmeld dig på **cphbusiness.dk/informationsteknologi**

Dagbog fra FOSDEM 17

Fem mand fra OpenSourcegruppen i Aalborg tog i februar sammen til FOSDEM 17 i Bruxelles. FOSDEM er en kæmpekonference med udgangspunkt i fri og åben kildekode, hvor både udviklere og brugere møder hinanden hvert år. Bastian er involveret i GNOME-projektet og var afsted for tredje gang, mens Daniels besøg var det første. De har begge skrevet denne rejse-dagbog om deres vidt forskellige oplevelser af samme konference.

Af Daniel Neupart Hansen
 [kontakt@dneupart.dk]
 og Bastian Ilsø
 [bastianilso@gnome.org]

Fredag, 20170203,
 Bastian, Aalborg Lufthavn

Kære dagbog.
 Ekstra T-shirt? Tjek! Tandbørste?
 Tjek! 60 par GNOME-sokker?
 Tjek!

Jeg har stået for at lave de officielle GNOME-sokker i år. De skal sælges fra GNOME-boden på FOSDEM. Jeg er vildt spændt på, hvordan de sælger ...

Fredag, 20170203, Daniel, Bruxelles Lufthavn

Kære dagbog.
 Så er vi landet i Bruxelles, og nu kan jeg mærke, at spændingen tager til. Jeg ser allermest frem til community-delen af FOSDEM. Jeg tænker at uddele en masse god karma til nogle af de projekter, som jeg med glæde bruger og følger på tæt hold.

- Min rejsetjekliste:
- Polaroidkamera, tjek!
  - Fyldepen og notepapir, tjek!
  - Overskud og godt humør, tjek!

Fem PROSA-medlemmer tur
 Daniel Neupart Hansen (tv.)
 Niclas Moeslund Overby
 Bastian Ilsø
 Dennis Værum
 Anders Trier Olesen

Lørdag. 20170204, Bastian, FOSDEM, Bruxelles

Da jeg ankom til konferencen, havde de andre GNOME-deltagere allerede sat borden op og var i fuld sving. De andre år er der først kommet gang i boderne klokken 12 om lørdagen, men her klokken 9 var der fyldt. Da jeg lister ned efter en kop kaffe, ser jeg et helt bord sidde med nogle sjove keglehatter på. Det var jo naturligvis VLC-projektet. Udvikleren Geoffrey Métais brugte FOSDEM som anledning til at få arbejdet på Android-udgaven af VLC og på klargøring af version 3.0. Rygterne lyder, at de når at få understøttelse af 360 graders video og virtual reality klar!

Lørdag. 20170204, Daniel, FOSDEM, Bruxelles

Hold da fast, der er mange mennesker her. Men det giver også lidt konflikter. I løbet af min første dag her på konferencen oplevede jeg flere gange ikke at kunne komme ind til oplæg, fordi salen simpelthen var fyldt. Et spændende oplæg, jeg hørte, var af en tidligere præsident for Free Software Foundation Europe (FSFE), der talte om, hvordan åben processorhardware kunne frigøre Europa fra sikkerhedsbagdøre. Helt konkret handlede det om Open Power Foundation, til hvem IBM kvit og frit har doneret rettigheder og patenter angående POWER-processorarkitekturen. Respekt herfra!

Lørdag. 20170203, Bastian, GNOME Beer event, La Becasse Bar, Bruxelles

Jeg ser hvert år frem til GNOME's beer event. Vi er på La Becasse Bar, lige midt i centrum af Bruxelles. Firmaet, der driver udviklingen af Libre Office Online, Collabora, møder også op og deler lidt øl ud. Mens jeg sidder her og skriver, vælter det ind med folk. Jeg har hilst på så mange fra både GNOME og andre projekter, at jeg har opgivet at holde tal. Det er noget af det fedeste ved konferencer som FOSDEM - man møder alle dem, man ellers kun snakker med i chatrummene. Jeg har også fået en hel del positiv feedback for mit frivillige arbejde i GNOME. Det højner motivationen!

Lørdag, 20170203, Daniel, GNOME Beerevent, La Becasse Bar/Bruxelles

Vi er faret håbløst vild i Bruxelles' snørklede gader, og på turen ind til centrum når vi både at se Europa-Parlamentet, det belgiske kongeslot og Grande Place. Da vi endelig kommer frem, falder jeg i snak med Andreas fra GNOME-projektet, og vi snakker lidt om bug-tracking i open source. Mission søndag: "Få givet feedback til alle de open source-projekter, jeg bruger, og spredde masser af god karma"

FOSDEM 17

Søndag, 20170204, Bastian, design-sporet, FOSDEM

Jeg har brugt det meste af min dag på at sidde i open source-designrummet. FOSDEM udspringer af at være et møde mellem softwareudviklere, men designrummet under FOSDEM er noget for sig selv. Det er et resultat af online-fællesskabet "OpenSourceDesign.net" - et fagligt forum, hvor mange designere på tværs af open source-projekter mødes. Rigtig meget af dagen her gik med refleksioner over de metoder og praksisser, vi designer efter, og hvordan vi kan få brugerne involveret mere i vores processer. Noget, jeg var helt vild med, var slutningen af dagen, hvor der var afsat nogle minutter til, at forskellige open source-projekter kunne komme og pitche deres projekt og få koblet en designer til deres hold.

Søndag, 20170204, Daniel, community-sporet, FOSDEM

Det meste af min dag på FOSDEM gik med at sidde inde i lokalet, hvor community-sporet kørte. Det første oplæg, jeg hørte, var om kultur, og hvordan open source-projekter generelt har svært ved at få udviklere fra USA, Europa og Asien til at samarbejde 100 procent. Oplægget var ret nyttigt, og oplægsholderen havde rigtig mange links til bøger, som jeg helt sikkert skal læse. Jeg nåede heldigvis også lige omkring Matrix-boden og fik givet dem en krammer. De har gang i et nyt chatprojekt, som er 100 procent synkroniseret med IRC, Slack og andre tjenester. Jeg nåede også at give en highfive til Nextcloud-folkene, der har lavet en OpenSource Dropbox+ klon.

Søndag, 2017-02-05, Bastian,
GNOME-boden, FOSDEM

Jeg elsker at samle klistermærker på konferencer. Ikke fordi jeg har planer om at overklister min computer med dem, men fordi det er en sjov måde at møde folk på. Jeg mødte blandt andet udvikleren Emiliano fra LibreOffice, der fortalte lidt om den kommende version 5.3, der blandt andet byder på designopdateringer af brugerinterface og andet. Ved Coala-boden (Coala er et Python-baseret analyse-toolkit) mødte jeg Lasse, som jeg kender fra GNOME-projektet. Han arbejder med at simplificere kodeanalyse i et samlet værktøj, der virker på tværs af programmeringssprog.

En af de ting, jeg ikke havde lagt mærke til de forgangne år, var, at der i år var sat en hel væg af til jobopslag med open source-projekter. Jeg tror helt klart, der er god mulighed for at netværke under FOSDEM, hvis man er på udkig efter karrieremuligheder inden for open source.

Mandag, 2017-02-05, Daniel,
Metro på vej mod Bruxelles'
lufthavn

Jeg kan ikke helt gøre op mig selv, hvad jeg egentlig tænker om weekenden. Har det været en fantastisk tur? Ja, absolut. Har jeg lært en masse? Ikke lige så meget, som jeg havde håbet. Det frustrerede mig voldsomt, at man konstant bliver nægtet adgang til overfyldte oplægsrum. Tager jeg af sted næste år? Jeg er ikke 100 procent sikker. Jeg tror, jeg skal sove lidt mere på det. Uanset hvad, har det været en dejlig weekend sammen med nogle gode folk.

Mandag, 2017-02-05, Bastian,
kollegiaværelset, Aalborg

FOSDEM er en af de konferencer, hvor jeg har mulighed for at møde en masse mennesker, der er involveret i open source, som mig selv. Nu er endnu en FOSDEM overstået, og jeg har atter fået mødt nye mennesker og fået sat ansigt på dem, man ellers kun snakker med virtuelt. Jeg er blevet ladet op med energi og ser frem til at se alle folkene i GNOME om seks måneder til GUADEC-konferencen.

Find udvalgte links fra turen på
prosa.dk/fosdem17

Det store asiatiske SUPERCOMPUTERKAPLØB

Japan forsøger med en milliardinvestering at udfordre Kinas førerposition på verdens-hitlisten for supercomputere. Og Sydkorea vil fra næste geled også være med i de store østasiatiske landes rivalisering.

Af Asger Røjle, Tokyo
[prosabladet@prosa.dk]

Top500.org er en veritabel hitliste. Det er en privat og uafhængig liste over verdens største, hurtigste og mest energieffektive computere, udfærdiget hvert halve år af en gruppe universitetsforskere på basis af input fra producenter og brugere.

Alle, der opstiller og udbyder supercomputere, vil gerne være på den liste. Det er en liste, som bliver benyttet i branchen, og man vil helst være øverst eller repræsenteret i topti. Men denne rivalisering er særligt intens i det østlige Asien.

Japanske supercomputere har tidligere domineret i toppen af top500, men nu er det de kinesiske, der gør det. Lidt længere nede på listen hæver Sydkorea sin profil. Kina har 167 computere rundt om i landet på top500, Japan har 27, og Sydkorea har ni.

Millardinvesteringer

Supercomputerne bygges normalt af private firmaer, deres kapacitet udbydes til private virksomheder og institutioner, men det er regeringerne, som reelt investerer i opbygningen af de helt store projekter. Der er tale om regeringsinitiativer, der indebærer milliardinvesteringer. Regeringerne er hele tiden med i billedet.

Det handler ikke kun om national stolthed at være med i toppen, selv om national stolthed bestemt også

er i spil. Det handler om militær og sikkerhedspolitik, om at have adgang til landenes egne informationer og have kapacitet til at behandle egne data, hvis politiske stridigheder kommer i vejen for at handle med den slags over grænserne. Og det handler om at skabe nye muligheder for landenes egne forskere – og dermed for landenes virksomheder.

Dybset set handler det om økonomi. Når Sydkoreas regering i 2016 afsatte 100 milliarder won (600 millioner kroner) over 10 år til at forberede opbygningen af en indenlandsk supercomputer, der kan placere sig højere oppe på top500-listen end Sydkoreas bedst placerede computer, som lige nu er nummer 148, skyldes det, at multinationale selskaber hidtil har siddet på 95 procent af det sydkoreanske marked for "high-performance computing" – vel at mærke på trods af, at en gigant som Samsung har meget stor computerkapacitet indenhus.

Når Japans økonomi- og handelsministerium, METI, ligeledes i 2016 besluttede at bruge 19,5 milliarder yen (1,2 milliarder kroner) bare på et enkelt finansår på at skabe verdens hidtil største supercomputer, sker det for at give den japanske industri en platform, der kan bruges til at udvikle førerløse biler, robotter og nye medicinske produkter. Men det sker også med et tydeligt blik på toppen af den aktuelle top500-liste.

FUJITSU

Forrige år indtog den kinesiske supercomputer Sunway Taihulight som befinder sig i et nationalt supercomputer-center i Wuxi vest for Shanghai, og som i dag har en kapacitet på 93 såkaldte "petaflops", førstepladsen. Et petaflop er et mål på en computers ydeevne, som svarer til 10 kvadrillioner (et 1-tal, efterfulgt af 15 nuller) kalkulationer på et sekund. Den ventes at blive opgraderet til over 120 petaflops i løbet af de kommende år.

Sunway TaihuLight-computeren er et gennembrud. Ikke kun på grund af sin massive formåen, men også fordi den er mere energieffektiv end sine forgængere, og fordi den udelukkende er produceret med kinesisk hardware, kinesisk software og kinesisk ekspertise. Denne uafhængighed er delvist provokeret af amerikanske handelssanktioner, men den er samtidig nødvendig for, at computeren kan spille den militære rolle, som den ifølge det kinesiske tv-selskab CCTV skal spille. En militær rolle, der blandt andet går ud på at simulere atomvåbensprængninger og bryde fjendens krypterede meddelelser på internettet.

Det hele er en åbenlys udfordring til Japan. Og udfordringen er taget op.

Japan vil være nummer et

Målet med den nye japanske supercomputer, der har fokus på AI, kunstig intelligens, og som allerede er døbt ABCI (AI Bridging Cloud Infrastructure), er, at den nye japanske computer skal magte 130 petaflops. Den skal med vold og magt være den største. Japanerne vil ikke have siddende på sig, at Kina har overhalet dem. Det er regeringens politik, realistisk eller ej, at Japan skal tilbage i førersædet på det internationale marked for computerbehandling af data.

"Så vidt vi ved, er der ingen derude, der er lige så hurtige som den nye japanske supercomputer," udtaler Satoshi Sekiguchi, som er generaldirektør for Japans nationalinstitut for avanceret industri-forskning og teknologi, til nyhedsbureauet Reuters.

Japans tidligere stolthed, den massive "K-Computer" på forskningsinstitutionen RIKEN i Kobe, som blev præsenteret i Prosabladet nummer 9 fra 2015,

er nu nede på en syvendeplads på top500. Senest er den på november-listen for 2016 blevet overhalet af en anden japansk supercomputer ved navn Oakforest-PACS, der befinder sig i Kashiwa ved Tokyo og drives i samarbejde mellem universiteterne i Tokyo og Tsukuba. Begge de to store japanske supercomputere er bygget af elektronikgiganten Fujitsu, som også ventes at komme til at stå i spidsen for opbygningen af det helt nye og endnu større projekt.

"Det er vores klare formål igen at blive nummer et i verden. Ikke for at være nummer et, men for at gøre det muligt, at så megen forskning som muligt af topkvalitet kan finde sted," udtalte direktør Tetsuo Karaki fra den japanske forskningsinstitution RIKEN's "avancerede institut for computervidenskab" (AICS), da Prosabladet i slutningen af 2014 besøgte K-Computer i Kobe.

De 10 øverste supercomputere på top500, november 2016

- 1) Sunway TaihuLight, Wuxi, Kina, 93.014,6 petaflops
- 2) Tianhe-2, Guangzhou, Kina, 33.862,7 petaflops
- 3) Titan, Oak Ridge, USA, 17.590 petaflops
- 4) Sequoia, Californien, USA, 17.173,2 petaflops
- 5) Cori, Berkeley, USA, 14.014,7 petaflops
- 6) Oakforest-PACS, Kashiwa, Japan, 13.554,6 petaflops
- 7) K-Computer, Kobe, Japan, 10.510,0 petaflops
- 8) Pix Daint, Lugano, Schweiz, 9.779 petaflops
- 9) Mira, Argonne, USA, 8.586 petaflops
- 10) Trinity, Los Alamos, USA, 8.100,9 petaflops

A photograph showing three women in a kitchen setting, dancing joyfully. The woman on the left wears a yellow sleeveless top and a patterned headband. The woman in the center wears a dark blue short-sleeved dress with a white collar. The woman on the right wears a floral patterned dress and has her arm raised. The background shows wooden paneling and kitchen items.

Ukendte talenter afslører skjulte tal

Harrington: "Tror du, vi når til månen?" Dorothy: "Vi er der allerede"

Filmcitat

En grå januaraften inviterede PROSA 100 medlemmer til forpremiere på Hidden Figures i Palads. Filmen er baseret på den virkelige beretning om tre sorte kvindelige matematikere, ansat i NASA, der blev pionerer for andre kvindelige ingeniører og dataknusere.

Af Lulu Pedersen, kampagnekonsulent i PROSA
[imp@prosa.dk]

Vi er i 1961, og Kathrine Goble (Taraji P. Henson), Dorothy Vaughan (Octavia Spencer) og Mary Jackson (Janelle Monáe) følges i egen bil på arbejde til det amerikanske rumfartsagentur, NASA. Her får de tre kvinder på grund af deres vedholdenhed en afgørende rolle i ræset om at vinde rumkapløbet mod Sovjet.

De bliver hjernerne bag den succesfulde opsendelse af astronaut John Glenn. De er veninder, men har også det til fælles, at de er højtbegavede og eminente til at løse matematiske opgaver. Der klippes til Kathrine, der allerede som otteårig skiller sig ud i skolen. Heldigvis støtter både forældre, lærere og senere hendes ægtemand hende i at fortsætte med at bruge sine evner inden for tal og formler.

Filmen skildrer i et medrivende tempo med fængende pophits og flot score af Hans Zimmer de tre hovedpersoners venskab, deres fælles kamp for farvede kvinders rettigheder og ikke mindst kvinders ret til at blande sig og insistere på at bruge deres matematiske intelligens på niveau med mændene i Space Task Group internt i NASA.

Da Kathrine faktisk har knækket formlen til rumrakettens succes på en stor tavle i det åbne kontorfællesskab - bedre end de måbende mænd i afdelingen - og hun stadig ikke må komme med til de vigtige Pentagon-briefinger, siger Kathrine endelig noget til den øverste chef, Al Harrington (Kevin Costner): "Du er chefen. Opfør dig som en." Hun får lov til at komme med til mødet, og der er ikke et øje tørt, da Harrington rækker hende et stykke kridt og beder hende skrive formel og løsning, som hun tolker den, foran de uniformsklædte mænd.

Filmen er fyldt med både sjove og rørende scener. Der bliver grinet højt i biografen, da IBM 7090 mainframe-computeren ankommer og ikke kan komme gennem døråbningen, og chefen råber: "Hvorfor har I ikke tænkt på det?" Og det er hjertegribende, da Harrington med en hammer slår toiletskiltet med "kun for farvede" ned og siger: "Her i NASA pisser vi i samme farve". Det betyder nye tider for Kathrine, som ikke længere er nødt til at gå en kilometer for at finde det eneste toilet for farvede - og nu også må drikke kaffe af den fælles kande og ikke kun den, der står "farvede" på.

Kamp for rettigheder

Filmen formår at skildre alvorlige emner, så man lige bliver mindet om, hvor vigtigt det er stadig at kæmpe for rettigheder - lige fra internt på arbejdspladsen om retten til faglig udfoldelse til påvirkning af samfundets normer og værdier i forhold til hudfarve, køn, arbejdsmiljø og ret til uddannelse for alle.

Et tema i filmen er også, at fremskridtet er et tveægget sværd. For med IBM-maskinernes introduktion bliver databeregneren Kathrine overflødig, og hun bliver fyret. Men det viser sig senere, at Kathrine er mere stabil end maskinen - og så skal mere af handlingen ikke afsløres her.

Filmen kan varmt anbefales. Forrygende to timer, som kan få enhver ung kvinde til at kæmpe for at udfolde sine kompetencer og give ethvert menneske lyst til at give hende lov - forhåbentlig.

FILDELING

for folket

Nextcloud er open source og et alternativ til Google-produkter for privacy-interesserede.

Af Daniel Neupart, bestyrelsesmedlem i PROSA/VEST
[dnh@hviid-itr.dk]

Min mave slår altid knuder, når jeg skal logge ind på min Gmail. Jeg har stadig den mailkonto af historiske årsager, og jeg ønsker heller ikke at slette et mailsystem, som har tjent mig godt. Alligevel ved jeg, at jeg er overvåget, og jeg bryder mig heller ikke om forretningsmodellen.

Men jeg bruger det jo, fordi det virker. Jeg deler mine dokumenter i Dropbox, laver synkron editering i Google Docs, og min Google-kalender merger alle mine forskellige gøremål sammen til en overskuelig liste. Men når jeg nu

helst så, at mine data lå på noget maskineri, jeg kan sparke til, og jeg samtidig ikke vil gå ned på features, hvad så?

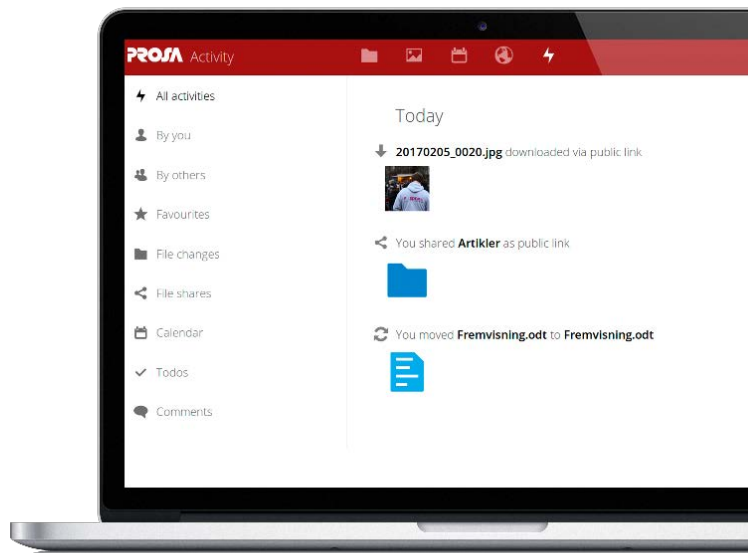
Fra Owncloud til Nextcloud

Nu er der endelig kommet open source-værktøjer, som forsøger at løse problemet. Jeg er først og fremmest fan af Nextcloud (<https://nextcloud.com>), et fildelingsværktøj i stil med Dropbox, men med flere muligheder. Nextcloud er nemlig bygget op omkring et app-system. Det giver

Under almindelige møder kan Nextcloud fungere som et kollektivt note-værktøj.

Brugergrensefladen er enkel og giver et godt overblik ens egne og andres aktiviteter.

voldsomme udvidelsesmuligheder: Der er lavet apps til alt fra HTML5-streaming af videofiler til kalender og kontaktpersonstyring.

Nextcloud er en videreudvikling af open source-projektet Owncloud. Owncloud har været en interessant virksomhed at følge. Den har solgt udvikling og drift af et åbent fildelingssystem og har så til gengæld gjort koden åben i en community-udgave. Men den har også haft nogle relativt tunge kapitalvirksomheder i ryggen, og rygten vil vide, at netop denne kombination har vist sig at være udfordrende.

Kapitalvirksomhederne, som støttede Owncloud, har primært haft interesse i at støtte fildelingsværktøjet i at blive en stærk Dropbox-konkurrent. Derfor har funktionaliteter, som ikke allerede kendes fra Dropbox, ikke haft udviklerfokus og mange af de, i min optik, fantastiske apps har manglet understøttelse i de senere versioner.

Undertiden har graverende fejl i underprioriterede apps helt stoppet funktionaliteten i Owncloud. Brugere har simpelthen været nødt til at deaktivere eksempelvis kalender-appen for at få synkronisering til at virke igen. Derfor fik Frank Karlitschek, idémand og grundudvikler bag Owncloud, nok, sagde sit arbejde op og startede i stedet en ny organisation, Nextcloud. Det har blandt andet betydet, at community'et blev meget stærkere inddraget, og deres kodebidrag trækkes nu hyppigt ind i kildekoden.

Med brugeren i førersædet

Men hvad kan Nextcloud så, kan det spille Crisis? Niks. Til gengæld giver det fuld kontrol over alle ens filer og sync'er dem på tværs af enheder, nok bedst beskrevet som en basterd mellem Google Drive og Dropbox. I PROSA-sammenhæng er vi en række udvalg og bestyrelser, som laver forsøg med det.

I forhold til Nextcloud er denne stærkt opdelt gruppe ganske fordelagtig. Man kan nemlig dele filer og mapper ud fra gruppertilhørsforhold såvel som enkeltpersoner.

Ungdomsudvalget har eksempelvis en mappe, som hedder "U35", og alle, der har fået sat flaget, at de har tilhører gruppen U35, har adgang til denne mappe.

Men man kan også begrænse bestemte grupper til blot at have læseadgang uden redigeringsret. Samtidig er der

versionshistorik på alle dokumenter, så man altid kan genskabe et slettet dokument eller genskabe en tidligere version af et dokument.

Noget af det nye i Nextcloud er også samarbejdet med Collabora, som står for, hvad der vel bedst kan beskrives som LibreOfficeOnline. Det betyder, at man i Nextcloud kan åbne alt fra docx- til pptx-dokumenter og live-redigere i dokumenterne. Ikke nok med at man kan live-redigere som i Google Docs, flere brugere kan arbejde simultant i dokumenter, regneark og præsentationer. I modsætning til Google Docs, som internt anvender et proprietært filformat, anvender Nextcloud odt-formatet som udgangspunkt, og det er i odt-formatet, at du redigerer. Det reducerer risikoen for formatbøvl ved konvertering til andre formater, og det, du ser på skærmen, er det samme, som når du åbner den fil, der er synkroniseret ned på din pc, tablet eller mobil.

Din vej til Nextcloud

Hvis du sidder og tænker: "Jeg er solgt, hvordan får jeg skidtet?" Ja, enten henter du Nextcloud ned fra www.nextcloud.com og smider det på din egen server eller en VPS. Alternativt kan du også lave et signup hos nogle af de providers, der sælger Nextcloud som en tjeneste: <https://nextcloud.com/providers/>. Hvad end du vælger, vil dine data altid tilhøre dig, og du vil altid kunne skifte leverandør. Selv hvis din leverandørs infrastruktur brænder komplet ned, vil du have en sync'et kopi liggende lokalt på dine egne maskiner. Samtidig er der for hele backend'en mulighed for at lave filkryptering, sådan at man ikke direkte vil tiltvinge adgang til rådata på harddiske, her vil blot være krypterede udgaver til stede.

Aktiv i PROSA?

Der er stadig rigtig mange hjørner af Nextcloud, som vi endnu ikke har fået udforsket, og det glæder vi os meget til. Hvis du er aktiv i et udvalg i PROSA og synes, det kunne være sjovt at være med til at teste dette system, så kontakt din forbundssekretær på <https://www.prosa.dk/kontakt-os/>, så laver vi en profil til dig.

Fra lokal protest til 4.000 organiserede rumænske it-professionelle

En ung rumænsk it-fagforening inspirerer med lokal forankret kampagnearbejde, hvor medlemmerne løser problemerne sammen, der hvor de er.

Af Amalie Bonde Jørgensen, organiseringskonsulent i PROSA
[abj@prosa.dk]

Tillidsrepræsentanter, konsulenter og politisk valgte er samlet til den globale fagforeningssammenslutning UNI Global Unions "Organizing in IT"-konference i Berlin. Blandt deltagerne, der kommer fra fagforeninger verden over, stikker PROSA ud som den eneste, der kun organiserer it-professionelle. Det skal dog vise sig, at PROSA ikke længere er verdens eneste rene it-fagforening. Den rumænske fagforening SITT har nemlig meldt sin deltagelse for at fortælle historien om det arbejde, den har gjort det sidste år. Men på konferencens første dag fortælles det fra scenen, at SITT's repræsentanter ikke har fået tilladelse til at rejse ind i Tyskland. I stedet bliver det UNI's egen Director of Organising, Andy Snoddy, der dagen efter videreformidler forbundets historie.

Organisering der vækker opsigt

Andy Snoddy fortæller, at SITT fra 2009 til 2016 gennemgår en professionalisering, der fører til, at den lokalt forankrede forandringskraft og -vilje, som ulmede i begyndelsen, er ved at gå tabt. Derfor lægges strategien om, og SITT begynder at arbejde strategisk med basisorganisering.

I stedet for at løse problemer for medlemmer, der ringer ind, vil fagforeningen løse dem sammen med it-professionelle, der hvor de er, på arbejdspladserne. Bag Andy

Snoddy toner bemærkelsesværdige tal frem: I dag har SITT indgået 12 overenskomster, der har skabt forbedrede arbejds- og levevilkår for 4.000 it-professionelle i regionen omkring byen Timisoara. Organiseringsgraden på de overenskomstdækkede arbejdspladser er steget mellem 9 og 15 procent, og aktivitetsniveauet er fulgt med gennem 35 nye uddannede lokale ledere og fire nye tillidsrepræsentanter.

Min nysgerrighed er vakt, og tilbage i Danmark ringer jeg op til UNI's Erkan Ersoy, der har arbejdet med at understøtte og uddanne SITT's lokale ledere og aktivister.

Kampagner bestemt og udført lokalt

Erkan Ersoy fortæller:

– Alt har været bestemt og udført af medlemmerne på de arbejdspladser, hvor indsatsen har kørt. I stedet for at definere problemerne i SITT har vi fundet dem lokalt og understøttet aktivister i selv at handle for at forandre dem.

Konkret indebærer det, at de it-professionelle i fire store virksomheder er blevet kortlagt gennem surveys, hvorefter tillidsrepræsentanter og aktivister har talt på tomandshånd med flere end 1.000 ansatte og holdt dialogmøder om lokale problemstillinger med mere end 500. Det har ført til kampagner om alt fra parkeringsforhold til kantine lokaler.

De it-professionelle strejker for første gang i Rumænien i 2009. Foto: SITT.

På en arbejdsplads stod det efter surveyen klart, at 60 procent af de ansatte følte sig stressede, hvorefter aktivisterne tog kontakt til alle, der havde tjekket af, at de gerne ville engageres i at løse problemet.

– Under parolen "Zero Stress" lavede de videoer, indsamlede notesbøger med løsningsforslag og fik indført udstrækningsøvelser med en instruktør i arbejdstiden. Det gav en masse nye medlemmer, og de var aktivister, fortæller Erkan Ersoy.

De lokale kampagner gør det altså muligt at involvere langt flere i kampen for bedre arbejdsvilkår, og på baggrund af medlemmernes deltagelse i arbejdet træder nuværende og potentielle medlemmer, aktivister og uformelle ledere frem i SITT's kortlægning – hvilket er langt mere omfattende end traditionelle medlemslister. Men vigtigst af alt, så etablerer tilgangen lokale fællesskaber, hvor medlemmerne løser problemer ved at handle sammen.

Efter det sidste års indsats står det klart, at overenskomster og målet om ytringsfrihed, demokrati og respekt for menneskerettigheder på it-arbejdspladserne kan og skal udvides til hele Rumænien. SITT arbejder nu med at uddanne aktivister i at opbygge styrke gennem en 50 procents organisering på flere arbejdspladser og dermed

opnå status gennem anerkendt partsrepræsentant. Et arbejde, der bliver interessant at følge og lære af – også for PROSA.

SITT

I august 2009 får de it-professionelle på Alcatel-Lucent Nokia i den rumænske by Timisoare meddelelse om, at 600 ud af 2.000 ansatte skal flyttes til et kontroversielt datterselskab med forringede arbejdsvilkår. En håndfuld ansatte beslutter sig samme måned for at stoppe udflytningen ved at tegne en overenskomst med ledelsen. De har ingen erfaring med fagforeningsarbejde eller forhandling, men i oktober kan de sætte sig til forhandlingsbordet med 350 organiserede kolleger i ryggen. Forhandlinger bliver til strejker, men på trods af det lykkes det ikke at redde de 600 it-professionelle fra at blive forflyttet. I stedet bliver SITT dannet med et erklæret formål om at fremme ytringsfrihed, demokrati og respekt for menneskerettigheder på it-arbejdspladserne. SITT's organiseringsindsats løber fra januar 2016 til i dag, og er finansieret af blandt andre UNI Global Union og HK Privat.

Vores diskussion om er alt for banal

It-professionelle har et særligt ansvar for at kvalificere teknologidebatten, mener etik- og teknologiforsker Klavs Birkholm.

Af Jakob Ruggaard, ledelseskonsulent i PROSA
[jar@prosa.dk]

I takt med at den teknologiske udvikling går hurtigere og hurtigere, fylder mere i vores liv og får en større magt over samfundet og individerne, er det nedslående at se, at vi som samfund bliver dårligere til at diskutere teknologien kritisk, nuanceret og nøgternt. Derfor skal it-professionelle på banen og løfte et ansvar for en nødvendig debat om teknologi, mener forsker i etik og teknologi Klavs Birkholm:

– Som it-professionel skal man ikke bare følge ordrer fra sin arbejdsgiver ukritisk. Når man får besked på at udvikle teknologi, som bortrationaliserer grupper på arbejdsmarkedet eller fratager mennesker indflydelsen på deres arbejde, så skal man tage debatten – på arbejdspladsen og i samfundet, lyder opfordringen fra Klavs Birkholm, som fremhæver, at vi ofte taler om teknologien under ét, som om den er et entydigt fænomen, der bare skal udvikles og accelereres.

– Men teknologien er ikke bare neutral, som folk bilder sig ind, siger Klavs Birkholm. Han mener, at teknologier tit har et skjult formål, som styrer, hvad de bruges til. Når en teknologi først er udviklet, er det meget vanskeligt at forholde sig rationelt til, om den skal ruller tilbage eller ændres:

– Det bekymrer mig, at vi ikke kan være mere nøjagtige og tage stilling til de enkelte teknologier og analysere dem og deres effekt, siger Klavs Birkholm og nævner, at når man forsøger at forholde sig kritisk til en teknologi, så reduceres ens position ofte til bagstræberisk eller maskinstormende. Dermed får man ifølge forskeren frataget sin legitimitet i debatten.

Apps erstatter dømmekraft

To af de værste eksempler på, hvordan teknologi, uden kritik og debat, ændrer vores samfund og liv til det værre, er ifølge Klavs Birkholm vores brug af applikationer og den

styringseffekt, som algoritmer har i vores velfærdssamfund.

– Vi bruger internet-applikationer fuldstændig ukritisk i dag. For eksempel findes reelle køreplaner til offentlig transport næsten ikke mere. Til gengæld kan jeg finde en app, som vil vide, hvor jeg er befinder mig, som tracker mig hele vejen rundt på min færden. Den vil ikke lade mig tænke selv, siger Klavs Birkholm.

Han vender sig imod Digitaliseringsstyrelsens trang til at introducere arbejdskraftsbesparende velfærdsteknologi.

– Hvis man er kritisk over for introduktionen af eksempelvis en spiserobot, som mekanisk kan made funktionsnedsatte ældre, så bliver man affejet med det samme med den holdning fra forvaltningerne, at man bare er en teknologifjendtlig dinosaur, siger han.

Årsagen til, at vi alligevel kritikløst fylder vores liv med den slags applikationer og teknologier uden at forholde os til deres skyggesider, er ifølge Klavs Birkholm, at kompleksiteten og hastigheden i udviklingen er voldsom:

– Udviklingen foregår simpelthen så hurtigt, at de fleste ikke kan nå at forholde sig individuelt til nye udviklinger, men det hele bliver reduceret til et meget mere simpelt og overskueligt for eller imod i stedet.

Arbejdskraftbesparende teknologier, som fjerner vores mulighed for at reflektere og bestemme selvstændigt som borgere og professionelle, sker ikke i et tomrum, men hænger ifølge Klavs Birkholm sammen med en grundlæggende tendens i samfundet.

– I takt med at man overdrager magt fra forhandling og samtale til markedet, følger der næsten altid et elektronisk automatiseringspotentiale med, som bliver brugt i markedets tjeneste og fjerner indflydelse fra befolkningen bredt, siger han og peger på, at vi er omgivet af en politisk ten-

TEKNOLOGIEN

A close-up portrait of Klavs Birkholm, a middle-aged man with grey hair and a goatee, wearing a blue and white checkered shirt. He is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression.

dens, som accelererer de negative sider af den teknologiske udvikling og bruger den til at flytte magt fra mennesker til marked:

– Markedet overtager de nye teknologier, og politikerne bruger dem til at gøre samfundet endnu mere markedsorienteret.

It-professionelle skal på banen

Særligt i det offentlige har Digitaliseringsstyrelsen lige nu sine øjne rettet mod alle grupper, hvor arbejdskraft kan bortrationaliseres. Først fik omsorgs- og plejepersonalet en overhaling, og hviler Digitaliseringsstyrelsens øjne ifølge Klavs Birkholm på socialrådgiverne:

– It-professionelle skaber det teknologiske grundlag for den benhårde styring i samfundet, og derfor bør de have en løbende dialog med de faggrupper, som bliver ramt, og hjælpe dem i deres kritik af et algoritmisk system, der undertrykker deres vigtige og kvalificerede fagskøn, siger han.

Klavs Birkholm understreger, at alle mennesker bærer et ansvar for at sætte os på en anden kurs, fordi udviklingen påvirker selve kernen i vores demokrati og vores hverdagsliv. Alligevel bærer PROSA og it-professionelle et særligt stort ansvar for at løfte en nuanceret og kritisk samtale om udviklingen.

– Det er et professions-etisk ansvar at diskutere og oplyse om, hvad konsekvenserne er af den udvikling, man skaber som it-professionel, siger han.

Deltag i kursusweekend

Klavs Birkholm har været facilitator under tre PROSA-medlemsmøder i Odense, Aarhus og København. PROSA sætter fortsat fokus på teknologiens etiske og politiske konsekvenser, og PROSA U35 afholder kursusweekenden Automate_it for unge om emnet den 24-26 marts. Kontakt Jakob Ruggaard, jar@prosa.dk, hvis du vil være med i arbejdet eller høre mere.

Kommentar:

TRANSPARENS OG PERSONDATABESKYTTELSE I EN FAGFORENING

Hvor er balancen mellem demokratisk transparens og hensynet til medlemmer, der udtaler sig i en lukket forsamling?

Af Niels Frølich - medlem af PROSA/ØST
[prosabladet@prosa.dk]

På PROSAs seneste hovedbestyrelsesmøde var der et punkt på dagsordenen, som havde principiel karakter og vakte stor debat. Sagen drejede sig i korthed om, at en deltager på PROSAs delegeretforsamling (DF) i november 2016, og nuværende hovedbestyrelsesmedlem, havde søgt om at få båndoptagelserne fra DF udleveret til gennemlytning. Hensigten var at sammenholde det skriftlige referat med den kontekst det indgik i og bruge materialet i vedkommendes politiske arbejde. Forretningsudvalget (FU) indstillede til hovedbestyrelsen, at denne afslog ansøgningen, idet ansøgningen ikke opfyldte DF's forretningsorden, der siger, at man kan søge om at høre specifikke udsnit af forhandlingerne, ikke hele DF. Hovedbestyrelsens flertal valgte at følge FU's indstilling og fortolkede retten til aflytning til ikke at omfatte udlevering af bånd eller filer.

Sagen rejser nogle principielle spørgsmål om balancen mellem det, man kunne kalde demokratisk transparens og så hensynet til de medlemmer, der udtaler sig i en lukket DF-forsamling.

Principielt burde alle forhandlinger, der ikke omhandler personsager eller konfliktfonden, være tilgængelige for medlemmerne uanset 'rang'. Det ville sikre medlemmerne fuld indsigt i, hvad der var foregået, og ansøgeren anførte da også, at det måtte være legitimt at få mulighed for at forstå det skriftligt refererede i den sammenhæng, det indgik. Men samtidig ville det også muliggøre misbrug, i form af at hele eller dele af optagelserne kunne lægges ud på offentligt tilgængelige

medier. Dermed kunne de personer, der i tiltro til, at de udtaler sig i fortrolighed på DF, risikere at blive udsat for repressalier fra eksempelvis deres arbejdsgivere. Desuden er der formentligt også et spørgsmål om overholdelse af persondataloven. Jeg vil gerne selv have lov til at bestemme, om min stemme og mine udtalelser skal ligge frit fremme. PROSAs politik er jo, at borgernes data tilhører borgerne, og det gælder vel også medlemmerne.

Ansøgeren blev kritiseret for, at vedkommende ville bruge aflytningen i sit politiske arbejde i foreningen, men det er vel ganske legitimt? I samme sekund en udtalelse er faldet, er den, der udtaler sig, ansvarlig for den og må affinde sig med, at andre vil bruge den.

Som det er nu, skal man altså besøge PROSA for at høre lydfilerne, og man skal have et konkret formål. Men hvorfor lempes vi ikke dette, der er jo ikke noget at skjule? Og hvorfor ikke gå et skridt videre? Man kunne lave real time-referater, så man på stedet kunne vedtage referatet. Det gør andre organisationer.

Flertallet i HB afviste ansøgningen, men et betragteligt mindretal var for at imødekomme den. Man kan så håbe, at HB snarest tager emnet op igen og finder den rette balance mellem kravet om transparens, der jo i høj grad fremsættes af de nyere kræfter i PROSA, og så hensynet til fortrolighed og beskyttelse af personer. Det skulle vel være muligt at finde denne balance – og samtidig reformere referatagningen – i it-fagets fremsynede og progressive fagforening?

Alle deltagere får en
RASPBERRY PI 3!

INVITATION TIL

AUTOMATE IT

- EN VILD OG NØRDET WEEKEND MED PROSA

Så åbner PROSAs ungdom konferencefaciliteterne for en weekend med faglig fordybelse, socialt samvær og It-politik i naturskønne omgivelser!

Weekenden hedder Automate_IT og handler om automatisering og digitalisering af samfundet og vores job i bredeste forstand. Igennem hele weekenden er der et bredt tilbud om forskellige workshops og sociale aktiviteter, hvor man kan gå i dybden med præcist den del, som interesserer en mest.

Hvis du gerne vil lære seje og søde It-professionelle at kende, hvis du interesserer dig for dit jobs fremtid og hvis du vil blive klogere på, hvordan It og digitalisering kommer til at forme fremtidens samfund, så tag med til Automate_IT og hiv gerne din søde kollega eller studiekammerat med.

DATO OG STED

24.-26. marts i FDF's lækre konferencecenter Det Ny Sletten: Bøgedalsvej 16, 8680 Ry. PROSA sørger for gratis og nem transport fra hele landet.

PRIS

150 kroner for medlemmer alt inklusiv og 150 kroner for It-professionelle, som hives med af et medlem.

Tilmelding sker via kalenderen på prosa.dk

HUSK AT OPDATERE JOBLOGGEN HVER UGE

Glemmer du at uploade mindst en jobansøgning i hver udbetalingsperiode, risikerer du, at udbetalingerne stopper.

Af Vivian Andersen, regionsleder, Min A-kasse
[via@prosa.dk]

Når du er ledig, skal du søge flere jobs hver uge og uploade mindst en jobansøgning i hver udbetalingsperiode. De job, du søger, har du pligt til at opdatere i din joblog. Det er også i jobloggen, at du skal uploade din jobansøgning. Jobloggen er dit bevis på, at du står til rådighed og kan modtage dagpenge. Det kan få dagpengemæssige konsekvenser for dig, hvis du ikke har opdateret din joblog. I værste fald bliver vi nødt til at lukke for udbetalingen, og du vil først have mulighed for at få dagpenge igen efter mindst 300 løntimer.

Sørg for at holde din ferie

Hvis du har været i arbejde i 2015 og har optjent feriepenge, kan du holde ferien inden den 30. april 2017. Når du er ledig, kan feriedage som hovedregel ikke overføres til det nye ferieår.

Forældelsesfristen for ydelseskort ændres

I dag skal du sende dit ydelseskort hurtigst muligt og senest tre måneder efter udbetalingsperiodens udløb. Fra den 1. juli 2017 er fristen for indsendelse af ydelseskort senest en måned og 10 dage efter udbetalingsmånedens udløb.

Feriedagpenge fra a-kassen

Du optjener feriedagpenge i din ledighedsperiode. Vi skriver til dig i løbet af april, hvor mange dage du har optjent med ret til feriedagpenge. Hvis du blev ledig i løbet af 2016, kan du have ret til både feriepenge fra en arbejdsgiver og

feriedagpenge fra a-kassen. Den ferie, du har optjent hos en arbejdsgiver, skal holdes først. For at have ret til feriedagpenge skal du også have ret til dagpenge.

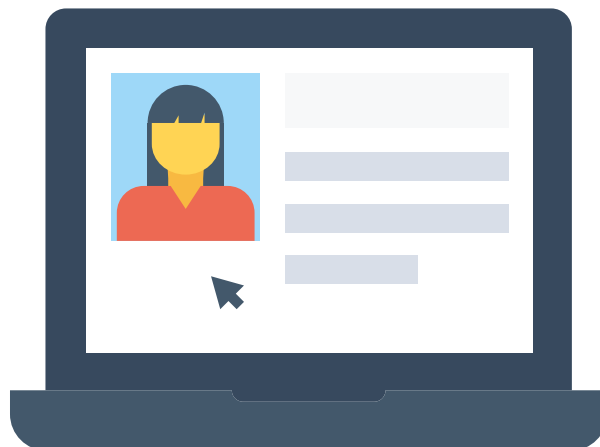
Hvis du er ledig, skal du melde ferie til jobcentret og a-kassen, lige så snart du kender din ferieperiode, og senest 14 dage før din ferie begynder.

Genoptjening af retten til supplerende dagpenge

Genoptjening af retten til supplerende dagpenge ændres også pr. 1. juli 2017. Hvis du for eksempel er månedslønnet, er reglerne i dag, at du kan optjene en ny periode, når retten til supplerende dagpenge er opbrugt, og du har fået indberettet mere end 130 løntimer pr. måned i seks indberetninger inden for de seneste 12 måneder. Denne genoptjening af retten til supplerende dagpenge ændres fra 1. juli 2017, så du skal have indberettet mere end 146 løntimer.

Vi tager lidt hul på dagpengereformen

Fra 1. juli 2017 ved vi allerede nu, at der kommer ny forældelsesfrist for ydelseskort og et nyt krav til genoptjening af retten til supplerende dagpenge.

BØGER MED RABAT TIL PROSA-MEDLEMMER

Researching UX: Analytics

Hay
ISBN 9780994347077

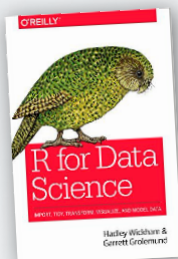
Good UX is based on evidence. Qualitative evidence, such as user testing and field research, can only get you so far. To get the full picture of how users are engaging with your website or app, you'll need to use quantitative evidence in the form of analytics. This book will show you, step by step, how you can use website and app analytics data to inform design choices and definitively improve user experience.

Vejl. pris 325,-

PROSApris 240,-

R for Data Science

Grolemund
ISBN 9781491910399

What exactly is data science? With this book, you'll gain a clear understanding of this discipline for discovering natural laws in the structure of data. Along the way, you'll learn how to use the versatile R programming language for data analysis. Whenever you measure the same thing twice, you get two results—as long as you measure precisely enough. This phenomenon creates uncertainty and opportunity. Author Garrett Grolemund, Master In-

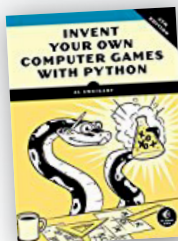
structor at RStudio, shows you how data science can help you work with the uncertainty and capture the opportunities.

Vejl. pris 371,-

PROSApris 258,-

Invent your own Computer Games

Sweigart
ISBN 9781593277956

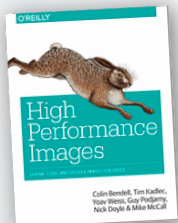
Invent Your Own Computer Games with Python will teach you how to make computer games using the popular Python programming language – even if you've never programmed before! Begin by building classic games like Hangman, Guess the Number, and Tic-Tac-Toe, and then work your way up to more advanced games, like a text-based treasure hunting game and an animated collision-dodging game with sound effects.

Vejl. pris 275,-

PROSApris 199,-

High Performance Images

Bendell
ISBN 9781491925805

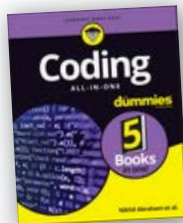
High-quality images have an amazing power of attraction. Just add some stunning photos and graphics to your website or app and watch your user engagement and conversion numbers climb. It can be tricky, but with this practical guide, you'll master the many facets of delivering high performance images on the internet.

Vejl. pris 327,-

PROSApris 245,-

Coding all-in-one for Dummies

Abraham
ISBN 9781119363026

See all the things coding can accomplish. The demand for people with coding know-how exceeds the number of people who understand the languages that power technology. Coding All-in-One For Dummies gives you an ideal place to start when you're ready to add this valuable asset to your professional repertoire.

Vejl. pris 325,-

PROSApris 199,-

FACTUM

BOOKS

Få 20% rabat hos FACTUM BOOKS

– følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk og få rabat på bøgerne.

Halmstadgade 6 · 8200 Aarhus N · Tlf. 89 37 35 95
info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

[ODENSE]

Videregående SQL

Dette er for dig, der har arbejdet en del med SQL og er klar til at komme ud i hjørnerne af sproget. Denne workshop er baseret på hands-on, og vi udvikler SQL statements, der løser mere kryptiske opgaver (typisk statistik/rapportering), eller hvor der er høje krav til performance. Der vil også blive præsenteret teori og teser, som man kan tage med i sit design og udvikling.

FORUDSÆTNINGER

Vi forventer, at du allerede skriver basale SQL-statements uden problemer og har arbejdet med dette i en tid. Du skal medbringe en bærbær, hvor der skal være mulighed for at installere forskellige produkter.

UNDERVISERE

Frank Jensen, Performance og SQL-udvikling på DB2.
Palle Nygaard Hansen, Databaseadministration på Oracle.

DATO | Torsdag 16., 23., og 30. marts kl. 18.30 – 21.30
STED | PROSA, Overgade 54, 5000 Odense C

[ODENSE]

Kom til en hyggelig brætspilsaften på Papas Papbar i hjertet af Odense

Alle PROSA medlemmer er inviteret. PROSA betaler for spilleje og den første sodavand, så kom og spil nogle spil med andre it-professionelle.

Papas Papbar er en forholdsvis ny brætspilscafe, som er åbnet i Odense. De har en enorm spilsamling på 400+ brætspil i alle genrer, hele deres spilsamling kan ses her: <http://www.gameshelf.se/?&u=papas%2Bpapbar>

Vi glæder os til at se andre brætspilsglade medlemmer!

DATO | Torsdag 9. marts kl. 19.00-23.00
STED | PROSA, Overgade 54, 5000 Odense C

[VEST]

Kursus i LinkedIn

Bliv klogere på, hvorfor det er vigtigt at bruge LinkedIn, og lær at holde styr på dine kontakter. Få inspiration til, hvordan du optimerer dit online CV, så du måske finder dit næste job gennem kanalen. Hvorfor er det vigtigt at bruge LinkedIn og hvordan? Hold styr på dine kontakter i den moderne telefonbog. Tilbyd og søg værdiskabende kompetencer i dit netværk, eller find nye relevante kontakter. Hold dig opdateret på nyheder i din branche og dit netværk. Få inspiration til, hvordan du kan pleje dit netværk og din profil, som i praksis er dit online CV. Måske finder du dit næste job gennem netop denne kanal.

FOREDRAGSHOLDER

Kåre Bjørn Jensen, som er it-underviser siden 2000 og LinkedIn-bruger siden tjenesten kom til Danmark. Han har 2600 connections, 20 anbefalinger og +500 endorsements. Han administrer en række virksomhedssider og grupper og holder LinkedIn-kurser på alle niveauer henvendt til jobsøgende, ledere, sælgere, markedsføringsfolk og andre specialister.

AALBORG

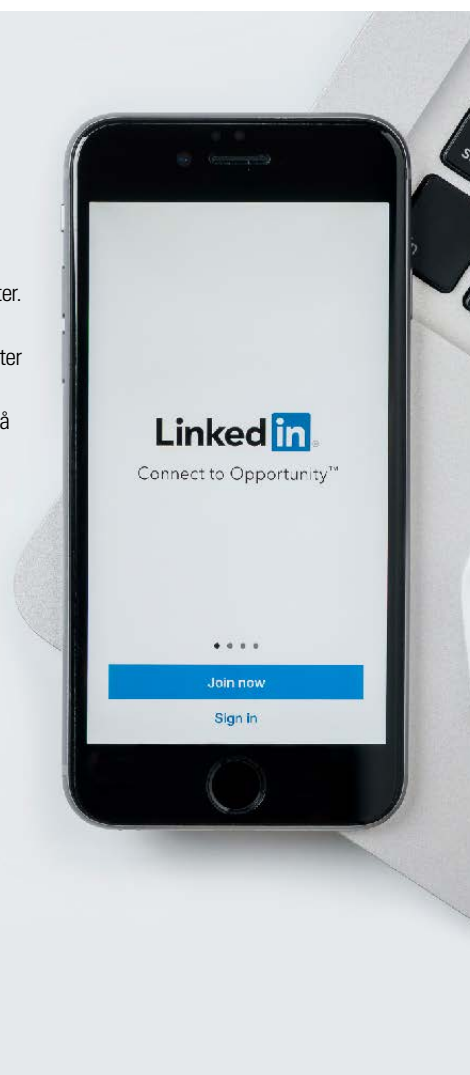
DATO | Tirsdag 9. maj kl. 17.00-20.00

STED | Cassiopeia, Selma Lagerlöfs Vej 300; 9220 Aalborg

AARHUS

DATO | Torsdag 6. april kl. 17.30-20.00

STED | PROSA, Søren Frichs Vej 38M, 8230 Åbyhøj

[AARHUS]

KURSUS FOR NYVALGTE TILLIDSREPRÆSENTANTER

Introduktionskurset, der er obligatorisk for tillidsrepræsentanter og suppleanter, giver dig en introduktion til forbundet, den politiske og organisatoriske opbygning, hvem er hvem, hvor får jeg hjælp og en generel introduktion til rollen som tillidsrepræsentant. På dagen tilrettelægges en individuel uddannelsesplan, der sikrer, at du fremadrettet får de nødvendige kompetencer og viden til at varetage hvervet.

UNDERVISERE

En politisk valgt forbundsrepræsentant og en faglig konsulent fra PROSA. Kurset er en del af PROSAs TR-uddannelse.

DATO | Torsdag 6. april kl. 10.00-16.00

STED | PROSA, Søren Frichs Vej 38M, 8230 Åbyhøj

[ØST] [VEST]

Sådan får du mere i løn

Kom til et inspirerende minikursus og få tips og tricks til at få mere ud af individuel lønforhandling.

Løn og arbejdsvilkår er altid til forhandling. Det gælder om at være velforberedt og spille spillet med is i maven. Kom til et inspirerende minikursus og få tips og tricks til at få mere ud af individuel lønforhandling. Du får styr på planlægning, strategi og teknik samt gode råd, der vil kunne mærkes i lønningsposen. Kom til en informativ og underholdende aften med teori og øvelser.

UNDERVISER

PROSAs jurist **Jesper Borre**

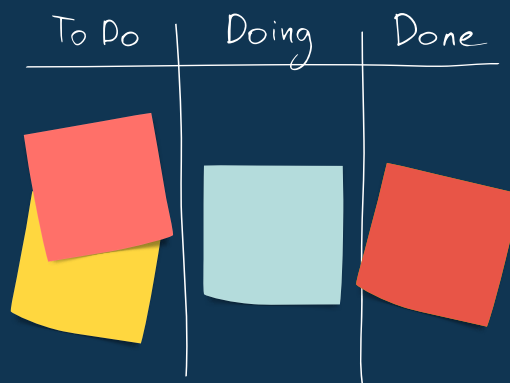
KØBENHAVN

DATO | Tirsdag 4. april kl. 17.00-20.00
STED | PROSA, Vester Farimagsgade 37A,
 1606 København V

AARHUS

DATO | Torsdag 23. marts kl. 17.00-20.00
STED | PROSA, Søren Frichs Vej 38M, 8230 Åbyhøj

[ØST] [VEST]

Lean Startup

Lean Startup har vendt op og ned på startup-kulturen. Nu har man også en agil og lærende tilgang til processen med at skabe en ny virksomhed. Hvor man tidligere troede, at den grundigt gennemarbejdede forretningsplan var forudsætningen for succes, ved man nu, at det i meget højere grad drejer sig om at have en systematisk tilgang til at udvikle en ny virksomhed og lære så hurtigt som muligt.

Hør om: Customer discovery, Build-Measure-Learn cycles, growth and value hypothesis og meget mere. På trods af alle de engelske begreber holdes foredraget på dansk.

UNDERVISER

Bent Jensen fra BestBrains

KØBENHAVN

DATO | Tirsdag 28. marts kl. 17.30-20.00
STED | PROSA, Vester Farimagsgade 37A,
 1606 København V

AARHUS

DATO | Torsdag 6. april kl. 17.30-20.00
STED | PROSA, Søren Frichs Vej 38M, 8230 Åbyhøj

SOFTWARE SOM KAN VEDLIGEHOLES

Vi tager et kig på designprincipper og frameworks, som kan gøre vores kode testbar og selvdokumenterende. Du vil blive introduceret til principper som Refactoring, Dependency Injection, TDD, SOLID, KISS, YAGNI. Og vi kigger på frameworks til Unit Testing, Mocking og IoC Containers.

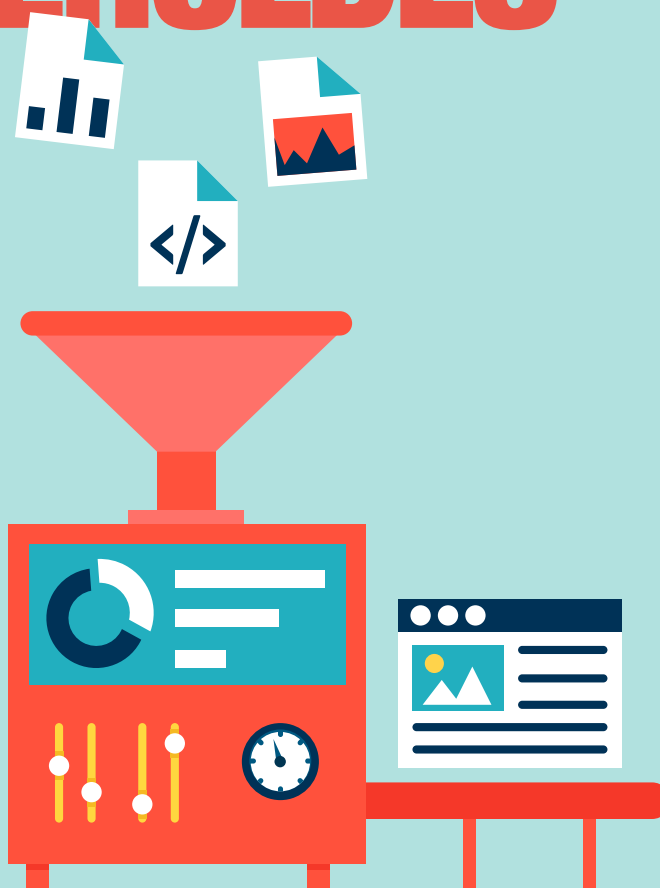
UNDERVISER

Martin Larsen er softwareudvikler hos Queue-it med fokus på udvikling af skalerbare, fejltolerante Cloud Computing applikationer og har en kandidat i softwareudvikling fra IT-Universitetet.

Mere information på:

<https://queue-it.com/queue-it-speakers/>

DATO | Tirsdag 21. marts kl. 17.30-20.30
STED | PROSA, Vester Farimagsgade 37A,
1606 København V

PROSA
Forbundet af IT-professionelle

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte.

Mikkel Nonboe
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 47
Mobil: 42 31 82 89
E-mail: mno@prosa.dk

Morten Rønne
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 21
Mobil: 27 10 78 86
E-mail: mbr@prosa.dk

Carsten Larsen
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 38
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

Niels Bertelsen
Formand
Direkte: 33 36 41 11
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Viðir Guðmundsson
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 14
Mobil: 28 92 81 16
E-mail: vvg@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Næstformand
Direkte: 33 36 41 34
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hlj@prosa.dk

Henrik Jacobsen
Forbundssekretær
Direkte: 87 30 14 10
Mobil: 22 88 72 62
E-mail: hja@prosa.dk

PROSA/CSC

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS

Formand: Curt Kjærsgaard,
Retortvej 8, 2500 Valby
Tlf.: 29 23 53 96

PROSA/OFFENTLIG

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD

Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST

Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST

Vester Farimagsgade 37A
1606 Kbh. V
Tlf.: 33 36 41 41

København – Forbund og Min A-kasse

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15
mandag dog kl. 10-15

Tlf.: 33 36 41 41
Fax: 33 91 90 44

Aarhus

Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj

Kontortid: kl. 9.30-15

Odense

Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

E-mail:

medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Af Kurt Westh Nielsen
Redaktør
[kwn@prosa.dk]

Skal vi genoplive

Wave

Afdøde Google Wave var fremtidens bud på en universel e-mail-standard og var toppen af poppen i 2009. Måske er tiden moden til en genopstandelse?

I 2009 blev jeg Google Wave-bruger. Wave var dengang et supermoderne bud på afløseren for e-mail. Et kommunikationsværktøj, som kunne en hel masse ting. Ingen tvivl om, at selve produktet var spændende - og hypet. En kommunikationsprotokol, en server og en klient var basis for det, de danske brødre Lars og Jens Rasmussen havde opfundet for Google.

Et par år senere lukkede Wave-projektet i en desillusioneret slugt af performanceproblemer og brugerflugt. Det place-rede sig blot som en parentes i rækken af dokumentcenterede samarbejdsværktøjer.

Et af problemerne var, at indlæringskurven åbenlyst var stejl. Produktet opnåede aldrig den brede brugeraccept. Man skulle lære en anderledes navigation, forstå sammensmeltningen af synkron og asynkron kommunikation og sige goddag til begreber som wavelets, robots og blibs.

Betinget begejstring

Wave byggede på dristige og konsekvente tanker. Dengang spåede jeg i et blogindlæg om Wave, at produktet ikke ville blive afløseren for e-mail i løbet af en femårsperiode, men jeg var sikker på, at Wave ville finde sine trofaste brugere på længere sigt. Sådan gik det ikke. Wave var et velgørende

opgør med en gammeldags og statisk dokument-metafor, som virkede blokerende for moderne online-samarbejde. Alligevel droppede Google Wave, og det ligger tilbage som et dødt Apache-projekt.

Men tiden burde være moden til et system som Wave. Udbredelsen af kollaborative cloud-systemer og sociale medier som Twitter, Facebook og Snapchat har

gjort en masse funktionaliteter fra Google Wave til mainstream. De gamle performance-problemer i Wave kan med en vis sandsynlighed løses gennem den udvikling af processorkraft og den bedre håndtering

af Big Data, som har fundet sted i løbet af de sidste 10 år.

Samtidig er den dalende anvendelse af traditionel e-mail et symptom på, at kommunikation nu foregår via mange forskellige protokoller, og e-mailkommunikation plages af spam, ransomware, dårlig sikkerhed og nye kommunikationsmønstre, som gør det svært at skabe overblik. Så verden har mere end nogensinde brug for en universel og åben standard til kommunikation, som kan forene de fragmenterede og lukkede løsninger, der kommer fra de store sociale medier.

Inspiration og dokumentation om Wave er her: <http://incubator.apache.org/wave/>.

"Verden har mere end nogensinde brug for en universel og åben standard til kommunikation"